

Med Hensyn til det lille Spørgsmaal, som berørtes af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) — ja, det er ikke noget lille Spørgsmaal, det er netop et stort Spørgsmaal —, at der maa gøres de fornødne Forberedelser, maa jeg sige, at der allerede gennem smaa Udvalg har været gjort Forberedelser baade paa det ene og det andet Omraade. De smaa Udvalgsbetænkninger, vi har i Ministeriet, vil kunne tjene som et Slags Grundlag for en saadan Kommissions senere Arbejde.

E. Rasmussen: Det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup) omtalte et Samraad, som Finansudvalget har haft med den højtærede Finansminister angaaende den Stempelbegunstigelse, som Udstykningsforeningen for Sjællands Stift har faaet ved Køb og Salg af Fæstegods, og den højtærede Minister har svaret, at disse Spørgsmaal endnu ikke har foreligget for Finansministeren til Afgørelse. Jeg kunde have Lyst til ved denne Lejlighed at udtale min Opfattelse af dette Spørgsmaal. Jeg vilde betragte det som ganske urimeligt, hvis Udstykningsforeningen ikke fik Stempelbegunstigelse ved Videresalg af Fæstegods. Det er nemlig ikke saaledes, at Udstykningsforeningen af Godsejeren køber alt Fæstegodset og saa forsøger at sælge det for det højeste Bud for at tjene det mest mulige. Fremgangsmaaden er den, at der kommer Opfordring fra Fæsterne til Udstykningsforeningen om at være dem behjælpelig med at faa deres Fæsteejendomme til Købs, og saa bliver der nedsat en Kommission, som bestaar dels af Udstykningsforeningens Medlemmer og dels af Fæsterorganisationens Medlemmer, og disse gaar saa fra Gaard til Gaard og vurderer og takserer alle disse Ejendomme, og det Beløb, de kommer til, er det Beløb, som Godsejeren faar for alt Fæstegodset. Udstykningsforeningen giver altsaa aldrig mere for Fæstegodset end det Beløb, Kommissionen kommer til, og de tager heller aldrig mere, naar de sælger det igen til Fæsterne. Det er nemlig saaledes, at Udstykningsforeningen, naar den faar Skøde af Godsejeren paa Fæstegodset, samtidig udsteder Skøde til samtlige Brugere. Jeg kan kun udtale, at de 7 Retsskrivere i de Herreder, hvor der har været foretaget saadan Afløsning, alle har ment, at Udstykningsforeningen maatte have denne Stempelbegunstigelse, og jeg kan heller ikke se, at Staten vil opnaa noget som helst ved at kræve, at Udstykningsforeningen

skulde betale dette Stempel, thi saa vilde Udstykningsforeningen slet ikke gaa frem paa den Maade. Det maa derfor, hvis der er begaaet nogen Fejl, nærmest være en formel Fejl, andet kan det ikke være. Thi ellers vilde Udstykningsforeningen skaffe sig Fuldmagt til at handle paa Godsets Vegne, og saa vilde den efter de bestaaende Love intet som helst Stempel komme til at betale. Og for Staten selv er det absolut intet Tab; thi naar vi regner med alt det Fæstegods, der overgaar til Selveje, og hvoraf en stor Del allerede er gaaet ud i den frie Omsætning, har Staten derved tjent en Del Penge. Hvis Godset skulde have været solgt efter Fæsteloven, vilde Staten have faaet en Del Udgifter, som den nu har været fri for. Jeg kan derfor ikke tænke mig andet, end at det, som disse Retsskrivere har gjort gældende, er det rigtige, nemlig at naar et saadant stort samlet Gods, som ejes af een Mand, paa denne Maade bliver solgt til en hel Del Lejere, Forpagtere eller Fæstere, tilkommer der disse Stempelbegunstigelse ved denne Lejlighed.

Finansministeren (Brandes): Allerede det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup) sagde, at han ikke tænkte paa at udtale nogen Kritik over Udstykningsforeningens Fremgangsmaade. Intet kan heller være mig fjernere. Jeg vil dertil føje, at jeg anser den Opgave, som Udstykningsforeningen har stillet sig med Hensyn til Køb og Videresalg af Fæstegods, for meget samfundsnyttig og altsaa ogsaa selve Udstykningsforeningens Virksomhed for heldig, men det er nu en Ting for sig. Det næste Spørgsmaal er dette, hvorvidt et saadant Køb og Videresalg af Fæstegods falder ind under den bestemte Lov, som er gældende for Udstykning. Jeg tror ikke, det kan være i Overensstemmelse hverken med Lovens Aand eller Bogstav at anse et Køb af et stort Komplex af Fæstegaarde for et Køb af en Landejendom til Udstykning til mindre Landbrug. Og naar man dernæst kommer til det, at Udstykningsforeningerne overdrager de enkelte Fæstegaarde til Brugerne, kan dette dog ikke komme ind under Udstykning til mindre Landbrug som det næste, der ifølge Loven skal finde Sted. Det gælder ogsaa af den Grund, at der meget sjældent er Tale om mindre Landbrug. Jeg nævnede før, at der er Tale om Fæstegaarde, som, hvis jeg ikke tager meget fejl, har været paa mellem 5 og 8 Tdr. Hartkorn. Det kan ikke kaldes min-